

Muistio

20.3.2025

VN/30327/2024
VN/30327/2024-OKM-3

Valtioneuvoston asetus ylioppilastutkinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n muuttamisesta

PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Laki ylioppilastutkinnosta annetun lain muuttamisesta on tullut voimaan 1.1.2025. Ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin tehdyt muutokset ovat osa pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaista lukiokoulutuksen uudistamista. Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ylioppilastutkinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen (612/2019) 4 §:ää.

1 Nykytila ja sen arviointi

Ylioppilastutkinnosta annetun lain (502/2019, jälj. ylioppilastutkintolaki) 1 §:n 1 momentin mukaan lukiolaissa (714/2018) tarkoitetun lukiokoulutuksen päätteeksi suoritetaan ylioppilastutkinto. Ylioppilastutkintolain 3 §:ssä säädetään ylioppilastutkinnon rakenteesta ja koeryhmistä. Lain 3 §:n 4 momentin mukaisesti valtioneuvoston asetuksella säädetäisiin siitä, missä reaaliaineissa, vieraissa kielissä ja taito- ja taideaineissa kokeet järjestetään, sekä kokeiden laatimisesta.

Ylioppilastutkinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan reaaliaineissa järjestetään kokeet psykologiassa, filosofiassa, historiassa, yhteiskuntaopissa, fysiikassa, kemiassa, biologiassa, maantieteessä, terveystiedossa, uskonnossa ja elämäntutkimustiedossa. Uskonnon kokeet järjestetään 2 momentin mukaan evankelisluterilaisessa ja ortodoksisessa uskonnossa. Säännöksen 3 momentin mukaan vieraissa kielissä järjestetään kokeet englannin, espanjan, italian, ranskan, saksan, venäjän, inarinsaamen, koltansaamen, pohjoissaamen, latinan ja portugalin kielissä. Voimassa oleva 4 §:n otsikko on nykyisellään ”Reaaliaineissa ja vieraissa kielissä järjestettävät kokeet”.

2 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ylioppilastutkinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:ää siten, että pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi ja pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti. Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi muotoon ”Reaaliaineissa, vieraissa kielissä ja taito- ja taideaineissa järjestettävät kokeet”. Pykälän 4 momentissa ehdotetaan lisäksi säädettäväksi, että taito- ja taideaineissa kokeet järjestettäisiin musiikissa, kuvataiteessa ja liikunnassa.

Ehdotetuilla muutoksilla toteutettaisiin ylioppilastutkintoon tehtyjä muutoksia, joiden seurauksena ylioppilastutkinnon kokelailla on mahdollisuus suorittaa ylioppilastutkinnossa myös taito- ja taideaineiden kokeita.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

3 Säännöskohtaiset perustelut

4 §. Reaaliaineissa, vieraissa kielissä ja taito- ja taideaineissa järjestettävät kokeet

Asetuksen 4 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti taito- ja taideaineissa järjestettävistä kokeista. Taito- ja taideaineissa kokeet järjestettäisiin ehdotetun 4 momentin mukaisesti musiikissa, kuvataiteessa ja liikunnassa. Lisäksi pykälän otsikko muutettaisiin uuden koeryhmän lisäämisen seurauksena muotoon ”Reaaliaineissa, vieraissa kielissä ja taito- ja taideaineissa järjestettävät kokeet”.

Muilta osin asetus säilytettäisiin ennallaan.

4 Pääasialliset vaikutukset

Ylioppilastutkintoa koskevan lainsäädännön uudistamisen vaikutuksia on arvioitu laajasti hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi lukiolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 159/2024 vp). Myös ehdotetun asetuksen osalta viitataan hallituksen esityksen vaikutusarviointeihin. Kyse on pääosin ylioppilastutkinnosta annettua lakia täydentävästä sääntelystä. Ehdotetulla asetuksella ei hallituksen esityksessä todetun lisäksi ole merkittäviä itsenäisiä taloudellisia tai muita vaikutuksia.

5 Asian valmistelu ja lausuntopalaute

Asetusehdotus on valmisteltu opetus- ja kulttuuriministeriössä virkatyönä. Asetusluonnos kattavine perusteluineen on ollut hallituksen esityksen (HE 159/2024 vp) liitteenä. Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella 22.4.- 4.6.2024. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoetta koskeva esitys keräsi varsin myönteisen vastaanoton, sillä selkeä enemmistö lausunnonantajista piti esitystä hyvänä ja kannatti sitä. Tavoitetta, että opiskelija voi ylioppilaskokeessa osoittaa omaksuneensa lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot myös musiikissa, kuvataiteessa ja liikunnassa pidettiin yleisesti hyvänä. Huomioita ja tarkennuksia esitettiin muun muassa taito- ja taideaineiden erityispiirteiden kuten mainittujen oppiaineiden prosessinomaisuuden huomioimisesta.

Hallituksen esityksen liitteenä olleeseen asetusluonnokseen on jatkovalmistelussa tehty vain vähäisiä, lakitekniisiä muutoksia. Asetusehdotuksesta ei tämän vuoksi ole pyydetty uudelleen lausuntoja.

6 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan 10 päivänä huhtikuuta 2025.

Asetusta sovellettaisiin ensimmäisen kerran syksyllä 2029 järjestettäviin ylioppilastutkinnon kokeisiin.

7 Toimivalta

Tämä asetus annetaan ylioppilastutkinnosta annetun lain (502/2019, muut. 802/2024) 3 §:n 4 momentin nojalla.